

rettet meget stærke Angreb imod denne Bane, og jeg har unegtelig forundret mig over den Stilling, som det ærede Medlem fra Skive har indtaget, thi under 1ste Behandling udtalte han en stærk Velvilje for denne Bane. Han var den Første, der udtalte, at Silkeborg—Herningbanen skulde kjøbes, og nu har denne Bane ingen iuriger Modstander end han. Naar, man kan jo forandre sin Mening, det kan jeg selv gjøre, og følgelig har det ærede Medlem ogsaa Lov dertil. Det ærede Mindretal siger da først, at de Forventninger, som man nærede den Gang, da man byggede Silkeborg—Herningbanen, ere blevene i høj Grad skuffede; ja, men hvor ere Forventningerne ikke blevene skuffede? Er det ærede Mindretal ikke, at, dersom vi for Exempel først nu skulde give os til at bygge Banen og altsaa begynde i den slappe Tid, at saa vilde Forventningerne være blevene langt anderledes skuffede, end de nu ere blevene det? Dersom det skulde fastholdes, at de Baner, som man har Tab ved, ikke skulde bygges, hvormange Baner var der saa blevet bygget foruden de sjællandske Baner? Saa var denne Bane vel neppe bleven bygget. Vilde man for Exempel have prøvet paa at lade Vestbanen standse ved Bemb Station eller hvilket som helst andet vilkaarligt Sted, uden at føre den til Søbjerg, tror det ærede Mindretal da virkelig, at en saadan Banestump vilde have forrentet sig bedre? Jeg tror snarere, at den vilde have forrentet sig ringere end Silkeborg—Herningbanen. Naar det ærede Mindretal endvidere siger, at en gennemgaende Kraft ingen Betydning vilde have, fordi Kraften dels vilde søge nordpaa, dels sydpaa, saa vil jeg bemærke, at der jo dog er temmelig store Landstrækninger paa begge Sider af Banen fra Standerborg til Skjern, og hele Midtsjælland er vel ikke pludselig blevet til Intet i Mindretallets Tanker? Det ærede Mindretal indrømmer desuden, at naar Banen fortsattes til Lange, saa vilde den i alt Fald have nogen Betydning som gennemgaende Bane. Altsaa, naar det siges, at som gennemgaende Bane vil den ingen Betydning have, saa tror jeg ikke, at dette har Stort paa sig, thi selv i det værste Tilfælde vil den jo have stor Betydning for hele Mellemjælland, og netop paa en Tid, hvor vi have Behov af ansjpende enhver Nerve og enhver Kraft for at fjerne Landmanden fordelagtige Affætningsvilkår, forekommer det mig at være en underlig Sætning at stille op, at denne Bane ingen Betydning vil have for den gennemgaende Kraft. Endelig bagele de Herrer ved, at denne Bane forvolder Staten et aarligt Tab af 23,000 Kr., men desuagtet sige de, at der ingen Grund er for Staten til at kjøbe den, thi saa vil Tabet blive større, for ikke at tale om, at det vil blive endnu større, naar Fortsættelsen kommer, og de Herrer slutte da deraf, at der ingen Grund er til at kjøbe Banen. Jeg tror, at man derved kan erobre et

stort Stykke Land, og jeg lader ikke den Sætning gjælde, som blev udtalt igaar Aftes, at Baner over Heder ingen Betydning have for Opdyrkingen. Jeg tror, at alle Tidens Erfaring vil komme til at modsigge denne Sætning. Jeg tror, det har den allerstørste Betydning, thi hvorfor gave vi ellers Bevilling til et Laan til en Mergelsporvei ind over Heden? Det er ikke umuligt, at der maaske efterhaanden kunde komme flere Spor ind til selve Hovedaaren, og jeg føler mig forvissat om, at en Bane ind over Heden netop har stor Betydning i Retning af at erobre Land. Jeg tror, at det er sundere, at Folk komme ud at bo paa Heden og dyrke Heden op, end at de samles omkring Herregaardene. Jeg tror, at det er sundere, at der er saa mange Hjem som muligt, end at der bliver mange afhængige Folk. Vi have jo netop i disse Dage haft Bevis for, at det ikke er heldigt, at der er saa mange Folk i afhængige Stilling. Men Mindretallet gaar videre, og jeg kan ikke negte, at det er det, der forbavser mig mest. Mindretallet siger, at det kan ikke gaa an, at denne Bane kommer til at drives for Statens Regning; thi hvad vil Følgen blive deraf? Der vil blive gjort større Fordringer, saaledes Fordring paa Lægtvedsrettelse blandt Andet og paa at komme i ordentlig Forbindelse med Tog. Men jeg skal minde det ærede Thing om Sagens Gang. De ældre Herrer, som have haft Sæde her, ville erindre, at i sin Tid, da denne Bane forhandlede her, og da Ministeren indrømmede Koncessionsbrevet en højere Lægt end Statsbanerne, nemlig gennemgaende en halv Gang mere, fordi — sagde man — Banen ellers ikke kunde komme istand, de Herrer ville erindre, at jeg var mod denne Opfattelse og reiste en energisk Indsigelse imod den forhøjede Lægt, og den daværende Minister, Lobiesen, sagde da, at det skulde heller aldrig ske, og det fandt Tilslutning ogsaa fra Ordførers Side, nemlig det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Jeg kan i den Henseende henvise til Finantslovbehandlingen i 1874—75. Dette var altsaa lovet, og man kunde ikke Andet end tro, at, naar der var lovet baade af den ærede Minister og af Ordføreren for Finantsudvalget, at der ikke skulde komme nogen forhøjet Lægt, vilde dette Løfte blive holdt. Men det Modsatte er sket. Vi have netop forhøjet Lægten og det med 50 pCt. for Silkeborg—Herning Banen. Ja, de ærede Medlemmer fra Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) og fra Skive (Chr. Jensen) under os det godt og lidt til; de mene, at vi ikke have faaet nær det Onde, vi fortjene. Jeg vil nu ikke gjøre Gjengæld lige overfor det ærede Medlem fra Skive ved at være imod Skive—Glyngøre Banen; jeg skal i min Jernbanevenligheds stemme for det ærede Medlems Forslag, selv om det er den mindst fornuftige Jernbane. Jeg synes rigtignok, det er en noget